

Recursos metodològics per a la elaboració del treball de final de grau

Codi: 104141

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: José María Losilla Vidal

Correu electrònic: josepmaria.losilla@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

En cas que l'estudiant tingui dificultats per entendre els enunciats de les proves escrites en català pot demanar la prova en castellà sempre que ho faci abans de la setmana 4 per escrit a la coordinació de l'assignatura

Equip docent

Eduardo Doval Dieguez

Prerequisits

Sense prerequisits específics.

Objectius

L'objectiu general de l'assignatura és que l'estudiant adquireixi les competències necessàries per a dur a terme de forma metodològicament correcta un Treball de Fi de Grau orientat a la producció científica en logopèdia.

Per aconseguir aquest objectiu general, l'estudiant haurà de ser capaç de:

- Entendre les recerques logopèdiques publicades prototip que es presenten.
- Aprendre a redactar els informes científics amb base en els patrons que es proporcionen.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Buscar, avaluar, organitzar i mantenir sistemes d'informació.

- Demostrar que es comprenen i s'empren correctament la terminologia i la metodologia pròpies de la recerca logopèdica.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Reflexionar i investigar sobre el llenguatge i el seu tractament per contribuir al desenvolupament de la professió.
- Utilitzar les tecnologies de la comunicació i la informació.
- Valorar les produccions científiques que sostenen el desenvolupament professional del logopeda.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els indicadors de sostenibilitat de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit integrant-hi les dimensions social, econòmica i/o mediambiental.
2. Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere i els biaixos de gènere en l'àmbit de coneixement propi.
3. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
4. Buscar, avaluar, organitzar i mantenir sistemes d'informació.
5. Comunicar de manera inclusiva, evitant un ús sexista o discriminatori del llenguatge.
6. Discriminar entre recerques aplicades que utilitzen diferents mètodes i tècniques d'investigació per a la cerca d'evidències en logopèdia.
7. Elaborar conclusions raonades sobre els avantatges i les limitacions de les diferents orientacions metodològiques per abordar problemes aplicats.
8. Explicar de manera crítica i reflexiva les característiques, els avantatges i les limitacions de la metodologia científica en l'àmbit de la logopèdia.
9. Explicar l'aplicació del mètode científic a l'obtenció i l'acumulació d'evidències en logopèdia.
10. Exposar propostes raonades sobre mètodes d'adquisició de noves evidències en logopèdia.
11. Formular i contrastar hipòtesis sobre les demandes i les necessitats dels destinataris i sobre la recerca.
12. Identificar correctament els components fonamentals que intervenen i participen en el procés de recerca científica.
13. Identificar les implicacions socials, econòmiques i/o mediambientals de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit de coneixement propi.
14. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents a la societat.
15. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
16. Interpretar el contingut i l'abast d'una demanda d'evidència científica i el tipus d'estudi més adequat per atendre-la.
17. Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
18. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
19. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
20. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
21. Raonar adequadament en el marc del pensament estadístic.
22. Utilitzar estratègies pròpies del mètode científic per a la cerca d'evidències en logopèdia.
23. Utilitzar les tecnologies de la comunicació i la informació.

24. Valorar com els estereotips i els rols de gènere incideixen en l'exercici professional.
25. Valorar de manera crítica i reflexiva la bibliografia científica situant-la dins d'un marc epistemològic.
26. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
27. Valorar la utilitat de diferents models teòrics sobre patologies del llenguatge, i dels mètodes i els instruments que se'n deriven.

Continguts

L'assignatura revisa els continguts relatius als aspectes metodològics fonamentals dels 3 tipus principals de Treballs de Fi de Grau orientats a la producció científica:

- Treballs de revisió: revisions sistemàtiques amb anàlisis de resultats narratius.
- Treballs empírics que impliquen recollida de dades: dissenys experimentals, quasi-experimentals, de cas únic o observacionals (enquesta, ex-post facto o d'observació sistemàtica).
- Treballs d'elaboració d'instruments de mesura: creació o adaptació de tests o qüestionaris.

Els continguts es presenten a partir de recerques publicades prototípiques i estructures de report standarditzades.

Metodologia

En aquesta assignatura es combinen tècniques didàctiques tradicionals amb altres recursos orientats a fomentar l'aprenentatge significatiu.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposicions i activitats a l'aula	36	1,44	4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 21, 22, 23, 25, 27
Tipus: Supervisades			
Tutoria	7,5	0,3	6, 7, 11, 12, 16, 21, 25, 27
Tipus: Autònomes			
Lectura de textos i articles, resums conceptuals, preparació i realització de treballs i estudi personal.	100,5	4,02	4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 21, 22, 23, 25, 27

Avaluació

En aquesta assignatura pretenem que l'avaluació compleixi una funció pedagògica i no només acreditativa, i totes les evidències es programen de manera que puguin tenir el corresponent retorn formatiu.

A continuació, indiquem les evidències d'aprenentatge que el/la estudiant haurà d'aportar, el seu tipus i el seu pes en la qualificació final:

- Evidència 1. (Primer període avaluatiu). Treball escrit individual o en parella de lliurament a través de Moodle. Continguts: Documentació científica i revisions sistemàtiques. Permet obtenir fins a 2,5 punts.
- Evidència 2. (Primer període avaluatiu). Prova escrita individual a l'aula. Continguts: Creació i adaptació de tests i qüestionaris. Permet obtenir fins a 3,5 punts.
- Evidència 3. (2on període avaluatiu). Prova escrita individual a l'aula. Continguts: Anàlisi de dades. Permet obtenir fins a 4 punts.

Estudiant "avaluable": un/a estudiant es considera evaluable quan hagi presentat evidències d'aprenentatge amb un pes major o igual a 4 punts; en cas contrari constarà en actes com a "no evaluable".

Assignatura superada: un/a estudiant ha superat l'assignatura quan ha obtingut una qualificació mínima de 5 punts i ha realitzat totes les evidències d'aprenentatge.

Recuperació: per aquells estudiants que no hagin assolit els criteris per superar l'assignatura i que hagin estat prèviament avaluats en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues tercers parts de la qualificació total de l'assignatura i hagin obtingut una puntuació total d'almenys 3,5 punts.

No es preveu que l'alumnat de 2a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Ev1. (Primer període avaluatiu). Treball escrit individual o en parella de lliurament a través de Moodle. Continguts: Documentació científica i revisions sistemàtiques.	2,5 punts	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27
Ev2. (Primer període avaluatiu). Prova escrita individual a l'aula. Continguts: Creació i adaptació de tests i qüestionaris.	3,5 punts	2	0,08	5, 8, 10, 11, 17, 18, 19, 20, 27
Ev3. (Segon període avaluatiu). Prova escrita individual a l'aula. Continguts: Anàlisi de dades	4 punts	2	0,08	5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 20

Bibliografia

Bibliografia bàsica

Els estudiants tindran accés a través del moodle als documents en format pdf que constitueixen la bibliografia bàsica de l'assignatura.

Bibliografia complementària

Abad, F., Olea, J., Ponsoda, V. i García, C. (2011). *Medición en Ciencias Sociales y de la Salud*. Madrid: Síntesis.

American Psychological Association (2010). *Publication manual of the American Psychological Association* (6th ed.). Washington, DC: Author.

American Psychological Association Publications and Communications Board Working Group on Journal Article Reporting Standards (2008). Reporting standards for research in psychology. Why do we need them? What might they be? *American Psychologist*, 63(9), 839-851.

APA Presidential Task Force on Evidence-Based Practice. (2006). Evidence-based practice in psychology. *American Psychologist*, 61, 271-285.

Atkins D.C., Bedics J.D., McGlinchey J.B., & Beauchaine T.P. (2005). Assessing clinical significance: does it matter which method we use? *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 73(5)5, 982-989. doi: 10.1037/0022-006X.73.5.982

Babbie, E. (2000). *Fundamentos de la investigación social*. México: Thomson.

Botella, J. & Sánchez Meca, J. (2015). *Meta-análisis en ciencias sociales y de la salud*. Madrid: Síntesis.

Botella-Ausina J., Suero-Suñe M., & Ximénez-Gómez C. (2012). *Análisis de datos en Psicología I*. Madrid: Ediciones Pirámide.

Espelt, A., Viladrich, C., Doval, E., Aliaga, J., García-Rueda, R. i Tárrega, S. (2014). Uso equitativo de tests en ciencias de la salud. *Gaceta Sanitaria*, 28, 408-410. doi: 10.1016/j.gaceta.2014.05.001

Guardia-Olmos J., Freixa-Blanchart M., Però-Cebollero M., & Turbany-Oset J. (2010). *Análisis de Datos en Psicología* (2a Ed). Madrid: Delta publicaciones.

Higgins, J. P. T., Green, S., & Cochrane Collaboration. (2008). *Cochrane handbook for systematic reviews of interventions*. Chichester, England; Hoboken, NJ: Wiley-Blackwell.

Higgins, J. P. T. & Green, S. (Eds.) (2011). *Cochrane handbook for systematic reviews of interventions* Version 5.1.0. The Cochrane Collaboration. Disponible a: www.cochrane-handbook.org. Versió española disponible a: <http://www.cochrane.es/?q=es/node/269>

Jacobson N, & Truax P. (1991). Clinical significance: a statistical approach to defining meaningful change in psychotherapy research. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 59 (1), 12-19. doi:10.1037/0022-006x.59.1.12.

Kazdin A.E. (1999). The meanings and measurement of clinical significance. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 67(3), 332-339.

León, O. y Montero, I. (2003). *Métodos de investigación en Psicología y Educación* (3ª ed.). Madrid: McGrawHill.

Martínez Arias, M.R., Hernández, M.J. i Hernández, M.V. (2006). *Psicometría*. Madrid: Alianza Editorial.

Martínez-Arias R, Castellanos-López MA, & Chacón-Gómez JC. (2015). *Análisis de Datos en Psicología y Ciencias de la Salud. Volumen I: Exploración de Datos y fundamentos*. Madrid: EOS Universitaria.

Meneses, J. (Co.). (2013). *Psicometría*. Barcelona: FUOC. Martínez-Arias R, Castellanos-López MA, & Chacón-Gómez JC. (2015). *Análisis de Datos en Psicología y Ciencias de la Salud. Volumen II: Inferencia Estadística*. Madrid: EOS Universitaria.

Moreno, R.; Martínez, R.J. y Chacón, S. (2000). *Fundamentos metodológicos en psicología y ciencias afines*. Madrid: Pirámide.

Muñiz, J. (2009). *Teoría clásica de los tests*. Madrid: Pirámide.

Pardo A., Ruiz M.A., & San Martín R. (2009). *Análisis de datos en ciencias sociales y de la salud (I)*. Madrid: Editorial Síntesis.

Pardo A, & San Martín R. (2010). *Análisis de datos en ciencias sociales y de la salud (II)*. Madrid: Editorial Síntesis.

Portell, M. & Vives, J. (2013). *Mètodes d'investigació*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona.

Sánchez-Meca, J., & Botella, J. (2010). Revisiones sistemáticas y meta-análisis: herramientas para la práctica profesional. *Papeles del Psicólogo*, 31(1), 7-17.

Silva, L.C. (2000). *Diseño razonado de muestras y captación de datos para la investigación sanitaria*. Madrid: Díaz de Santos.

Solanas, A., Salafranca, L., Fauquet, J. y Núñez, M.I. (2005). *Estadística descriptiva en Ciencias del Comportamiento*. Madrid: Thomson.

Viladrich, C. i Doval E. (Eds.). (2008). *Psicometria*. Barcelona: Editorial UOC.

Programari

S'utilitzarà el programari d'accés lliure jamovi (<https://www.jamovi.org/>) per dur a terme les anàlisis estadístiques i psicomètriques que es presenten al curs.